

Waarom zij niet getrouwd was

door J. HUISMANS-SCHIPPER

„DAG tante! — Stoor ik u soms?“
klonk een heldere, vroolijke meisjesstem in de half-geopende kamerdeur.

„Nee kind, kom maar verder hoor! Je bent altijd welkom. — Zullen we licht maken?“

„Hé nee, tantetje, laten we nog wat schemeren. Dat 's zoo echt knusjes bij uw gezellig theelichtje. Net geschikt voor vertrouwelijke mededeelingen.“

„Wel ja, Ida, is 't weer zoo laat?“ lachte tante. „Kom maar voor den dag met je geheimpjes, kind. Bij tante zijn ze veilig, zooals je weet.“

„'t Is geen geheim dit keer, tante. 'k Wou alleen even komen vertellen, dat Wim geslaagd is voor zijn examen. Er is zoo straks bij hem thuis een telegram gekomen. Nu is onze verloving nog maar een kwestie van enkele dagen. — O, tante, ik ben toch zoo blij!“ juichte het jonge meisje.

„Kan 'k me begrijpen, Ida. Ik voel van harte met je mee.“

„Dat weet ik, tante. En daarom kom ik ook 't eerst bij u met mijn heuglijke tijding. Er zijn zoo weinig menschen, die oprecht met je meê voelen, vind ik.“

„Zóó — heb je die levenswijsheid nu al opgedaan? Dat is vroeg, hoor! De meesten leeren pas veel later schijn en werkelijkheid van elkander te onderscheiden. Ja, in droeve dagen vind men nog wel oprechte deelneming. Dan laten velen hun gevoel, hun hart spreken. Maar als 't ons bijzonder goed gaat, vieren nijd en afgunst zoo dikwijls hoogtij.“

„Daar hoef ik bij u niet bang voor te wezen, tante. U hebt altijd zoo echt meegeleefd met onze kleine vóór- en tegenspoeden.“

„Tegenspoeden.....? Noem je dat tegenspoeden.....? Och kind, er komt in de wereld nog heel wat anders kijken. Geloof dat maar.“

Ida antwoordde hier niet op en ook tante bewaarde het stilzwijgen. Bij den flauwen, onzekeren schijn van het theelichtje zag Ida haar tante in voorovergebogen houding onbeweegelijk vóór zich uitstaren, alsof ze opeens belangrijke tafereelen uit een ver verleden zag opdoemen.

Toen flitste plotseling een gedachte door Ida's hoofd, die ze ook dadelijk in een daad omzette.

„Tante.....!“

De aangesprokene schrok op, richtte zich en vroeg toen kalm: „Wat had je, kleine?“

„Als ik vragen mag: „Waarom bent u toch nooit getrouwd, zooals moeder en..... nou ja, al uw andere zusters en broers?“

„Voor trouwen moet je met z'n tweeën zijn, Ida“, grapte tante.

„Nou maar — die tweede is er vást wel geweest.“

„Zou je denken?“ ontweek tante.

„Natuurlijk. U heeft een aangenaam karakter. En wat het uiterlijk betreft — ik zou denken, dat u er als jong meisje lang niet onaardig moet hebben uitgezien.“

„Niet vleien, kind!“

„Dat was ook mijn bedoeling niet. Maar de waarheid mag toch wel gezegd worden, is 't niet? — Toe tante, biecht eens eerlijk op en antwoord me nu 'es op m'n vraag. Of“ — voegde zij er haastig en een beetje weifelend bij: „Ben ik soms onbescheiden, tante?“

„Nee kind, je mag 't wel weten, omdat je me nu begrijpen zal. Luister dan maar.“

„Ja, er is wel zoo'n „zeker iemand“ in mijn leven geweest. Ik was zoowat van jouw jaren, misschien iets ouder, toen ik kennis aan hem kreeg. Hij was een eenvoudige arbeiderszoon, dus beneden mijn stand. Niet dat me dit hinderde, hoor! Ik was toen al gewoon de menschen niet te schatten naar geld of positie, maar naar hun innerlijke waarde. Misschien is dat wat te boud gesproken voor een achttien-jarige. Laat ik dan liever zeggen, dat ik ieder beoordeelde naar den indruk, dien hij op me maakte. Maar Hans — zoo heette hij — dacht daar wel een beetje anders over. Hij was een paar jaar ouder dan ik en had dus al wat meer levenservaring opgedaan. Dat ik uit een ander milieu kwam dan hij, kon hem soms erg hinderen. En dat niet zoozeer wat hem zelf betrof, maar meer voor mij. 't Eenige, wat er volgens zijn inzicht op zat was, dat hij zou probeeren in de wereld flink vooruit te komen en dan pas aan vader en moeder om toestemming voor onze verloving vragen. — Maar dat lukte niet. Na een paar jaar waren we nog ongeveer even ver. — Toen drong ik er bij hem op aan, dat hij eens met vader zou gaan spreken. Vader, met zijn vele connecties, kon hem licht aan een goede betrekking helpen. Slechts schoorvoetend en op mijn aandringen ging hij eindelijk hierop in. Van 't gesprek tusschen die twee heb ik nooit het rechte geweten. Maar ik vermoed, dat vader Hans heeft attent gemaakt op Canada, hem in die richting heeft gedreven, misschien dit wel als voorwaarde heeft gesteld voor onze latere verbintenis. Hoe het ook zij — Hans kwam al gauw met zijn vaststaand plan voor den dag om naar Canada te gaan en daar zijn geluk te beproeven, zooals men dat noemt. — Je begrijpt, dat ik er eerst raar van op keek. Maar na eenig nadenken en vooral ook door het enthousiasme van Hans, ging ik er langzamerhand gunstiger over denken. We waren immers allebei nog jong. En Hans moest daar wel slagen. Natuurlijk sierde ik hem in mijn verbeelding een jeugdig optimisme met alle mogelijke deugden en schitterende eigenschappen. Dat kón niet misgaan. Hij zou toch de eerste niet zijn, die daar rijk werd. Je hoorde het zoo vaak. Om kort te gaan — Hans vertrok, vol moed en vol idealen. Nog een bitter pilletje viel er voor mij te slikken. Hans had aan vader beloofd, dat we geen briefwisseling zouden houden.“

„En heeft hij zich daaraan gehouden, tante?“

„Natuurlijk — net iets voor hem. In geen vijf jaar heeft-ie me geschreven.“

„Vreeselijk — wat een tijd! — En hebt u al die jaren niets van hem gehoord?“

„Ja, eens — toen hij zoowat een jaar weg was. Iemand kwam mij zijn groeten overbrengen en tevens mededeelen, dat het hem daar nog niet meeliep.“

Dat was een reusachtige teleurstelling. Ik had het me zoo geheel anders voorgesteld. Je weet niet wat het is, kind, van week tot week en van maand tot maand zoo half en

half naar een brief uit te zien en steeds tevergeefs. Soms nam ik 't hem in stilte kwalijk, dat-ie toch maar niet schreef. Maar later had ik er hem des te liever om.

Eindelijk, na ruim vijf jaar, kreeg ik dan een brief, niet rechtstreeks, maar ingesloten bij een kort epistel, dat aan vader gericht was. — Ik snelde er mee naar mijn kamer. En daar heb ik onder het storten van heete tranen de dicht-beschreven zijdes gelezen en herlezen. 't Was zijn eerste, maar helaas ook zijn laatste brief. Hij had, om wat spoediger vooruit te komen, al een geruimen tijd ver boven zijn krachten geefd. En zoo had-ie geen weerstandsvermogen, toen die vreeselijke ziekte — de tering — een snel einde maakte aan dit voor mij zoo dierbare leven.

Ik spaar je liefst alle bijzonderheden over dien eersten tijd na dat smartelijk bericht. Thuis waren ze heel lief en hartelijk voor me, toen ze zagen, hoe ik leed. Ik dacht werkelijk, dat ik het nooit te boven zou komen, dat ik nooit meer opgewekt en vrolijk zou kunnen wezen. Maar de tijd heelt alle wonden, al blijven ook de littekens achter. Dat heb ik ondervonden.

Wat het ergste was — in dien eersten tijd heb ik bijna mijn geloof verloren. 'k Begon er aan te twijfelen, of wel een liefhebber Vader ons lot bestuurt. Ik bleef maar staren op mijn droevig verlies en zocht mijn troost niet, waar die alleen te vinden is. Voor de geestelijke dingen bleef mijn hart koud en ongevoelig. En toch waren er oogenblikken, dat ik er naar smachtte geloovig te kunnen berusten in Gods ondoorgroedelijken Wil. Ja, die innerlijken strijd was verrewer het zwaarste van alles.

In een van mijn moeilijkste, schier wanhopige oogenblikken besloot ik de moeder van Hans op te zoeken. Zij, die in haar eenigen zoon alles verloren had, zou mij beter kunnen begrijpen dan mijn eigen familieleden, zoo meende ik. Dus ging ik er heen. En dáár, in die armoedige woning, mocht het eenvoudige, vrome moedertje het middel in Gods hand worden, om mij terug te voeren naar Gods Vaderhart. Later, toen ik volkomen vrede had gevonden, kon ik den Psalmddichter nastamelen: „'t Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest“.

Nu leef ik maar rustig en tevreden — alleen — in mijn eigen woninkje. — Mijn broers en zusters heb ik den een na den ander het ouderlijk huis zien verlaten. Nog een paar maal is mij de gelegenheid geboden om een goed huwelijk te doen, zooals men wel eens zegt. Maar ik kon er niet toe besluiten; want dan zou ik het beeld van en de herinnering aan Hans uit mijn hart moeten verdrijven. En dát ging niet.“

„Zou ik ook niet kunnen“, fluisterde de achttienjarige in het volle besef van haar jonge, bloeiende liefde.

't Werd stil in de kamer. Onder 't verhaal had Ida liefkozend tantes hand gevat. Zoo zaten ze — de oude spoedig verloren in droeve, maar tevens dierbare herinneringen, de jeugd weldra turende in een meer zonnige toekomst.

Het theelichtje was uitgegaan, maar zij merkten het niet.....